

- Bardócz Pál: 1. Képek a kisednevelés köréből.** Beszámoló németországi és hollandiai tanulmányutunkról. 33 ábrával. Budapest, 1915. 8°, 75 l., 2 K.
- 2. A kisednevelő intézetek foglalkoztatási tervéről.** Különlenyomat a Kisednevelésből. Négy táblázattal. Budapest, 1915, Athenæum. 8°, 21 l., 1 K.

Az *első* füzetben arról a tanulmányútról számol be a szerző, melyet Halász Sarolta és Nagy Antónia főóvónők társaságában 1913 októberében a hallei kisednevelői kongresszussal kapcsolatban tett. A sokatmondó illusztrációkkal kísért közleményt különösen értékesé teszi, hogy tapasztalataikat mindig egybevetik a budapesti viszonyokkal s meggyőznek a felől, hogy ezek miatt egyáltalában nincs okunk szégyenkezni. Sőt sok tekintetben felülmulják a külföldet. Tapasztalataik alapján a szerző többféle javaslatot terjeszt elő. Javaslatok az óvónőképzés gyakorlatibbá tételére, mintaóvoda építésére, bölcsődék és gyermekápolónői tanfolyam, valamint családi csoportok létesítésére vonatkoznak. Valamennyit aláírhatjuk. — A *második* füzet a foglalkoztató terveket tárgyalja. Megállapítja azt a helyes elvet, hogy fő a szabadság mind a kisedre, mind nevelőjére nézve. De természetesen nem szabad rendszertelenségbe tévedni. Nevető, kacagó gyermekeket akar az óvóban látni, mert a vidámság fejleszti a szívet és agyat egyaránt. Táblázatokban mutatja be egy budapesti, egy vidéki, egy bécsi és a Montessori-féle óvó foglalkozó tervét. — A szerzőt mondanivalóban szakszerűség és tárgyyszeretet vezérli. Ezért munkáit a szakirodalomra nézve tanulságosnak tekinthetjük.

De kifogásolnunk kell itt-ott előforduló stílusbeli fogyatkozásait. Így már a 2. füzet címe is bántó: *foglalkoztatási terv*. Pedig idézi Peres Sándor magyarosabb kifejezését, a *foglalkoztató tervezetet* (3. l.). Ilyen idegenes pl. *illusztrációs készség* (2. f., 17. l.), *beszüntet* (1. f., 31., 39. l.) s hasonlók. Az ilyen stílusbeli hiányosságoknál is nagyobb hibának tartom azt a fogyatékoságot, hogy az idegen nevek nyomására nem volt elég figyelem. Gondoljuk meg, hogy az *első* füzet külföldi tanulmányútról szóló beszámoló. A szerző bizonyára küldött belőle mutatónak külföldi kalauzainak, akiknek szívességét élvezte. Azok lapozgatás közben természetesen csak a nekik ismerős szavaknál állapodtak meg és bizonyára megütközéssel olvasták a Krippe (óvoda) helyett a *Grüppét* (náthaláz) (1. f., 20. l.). Ilyenfélék még: Pfenning (21.), Hallé (21.), schewenningeni (33., 45.), cascagnetta (castagnetta h. 40. l.), Teater (43.) stb. Ez mind apróságnak látszik, de ezekből az említett körülménynél fogva főleg a magyarul nem értő olvasó olyan következtetést vonhat le a füzetekre nézve, amelyek éppen az ellenkezőjére szolgál rá a tartalom.

Szóts Gyula.